

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715010455
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6715010455.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Petra Hunáka, PhD., v trestnej veci obžalovaného U. O., stíhaného pre pokračujúci zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák. a s poukazom na § 47 Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. 07. 2023, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Zvolen, sp. zn 2T/98/2015 zo dňa 27. 09. 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora sa z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom senátu Okresného súdu Zvolen, sp. zn 2T/98/2015 zo dňa 27. 09. 2022 bol obž. U. O. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Zvolen, sp. zn. 2 P v 345/12/6611-78 zo dňa 25. 06. 2015, pre pokračujúci zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 11.05.2012 v presne nezistenom čase vo Zvolene, okres Zvolen v časti Hlbiny (pod nadjazdom pri zámku pri garážach) v úmysle zmocniť sa cudzej veci fyzicky napadol U. O., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom N., prechodne bytom N., A. cesta č. XX a to tak, že pristúpil k nemu a päťou ho udrel do hrudníka, čím ho zrazil na zem a následne mu z ruky vytrhol tašku s nákupom potravín (v ktorej mal pečené kura, slaninu a fľašu medoviny) a z vrecka kabáta mu vybral peňaženku, z ktorej odcudzil 220,- Eur, následne peňaženku odhodil a z miesta činu odišiel na neznáme miesto, čím týmto konaním U. O., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom N., prechodne bytom N., A. č. XX, spôsobil škodu odcudzením finančnej hotovosti a nákupom v celkovej výške 230,- Eur a podľa znaleckého posudku vypracovaného Znaleckou lekárskou organizáciou, s.r.o., mu spôsobil zranenie pomliaždenie prednej hrudnej steny vľavo s predpokladanou dobou práceneschopnosti v rozmedzí 2 - 5 dní,

2/

dňa 10.06.2012 v čase okolo 15.00 hod. vo Zvolene, okres Zvolen, na A. ulici pri železničnej trati blízko domu s číslom XX, v úmysle zmocniť sa cudzej veci fyzicky napadol U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., prechodne bytom N. A. cesta č. XX a to tak, že keď U. O. tlačil fúrik s drevom, tak k nemu pristúpil, strčil ho do prs, načo U. O. spadol na zem, tu ho udrel päťou do oblasti tváre, následne mu z vrecka vytiahol peňaženku, z ktorej potom odcudzil finančnú hotovosť vo výške 15,- Eur, peňaženku odhodil a z miesta odišiel na neznáme miesto, čím týmto konaním U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., prechodne bytom N., A. č. XX, spôsobil škodu odcudzením finančnej hotovosti vo výške 15,- Eur a podľa znaleckého posudku vypracovaného Znaleckou lekárskou organizáciou, s.r.o., mu spôsobil zranenie pomliaždenie pravej časti tváre s odreninou a ľahké pomliaždenie driekovej oblasti chrbta, ktoré si nevyžiadalo práceneschopnosť,

3/

dňa 30.07.2012 v čase okolo 15.15 hod. vo Zvolene, okres Zvolen, na ulici XX. augusta, lúpežne prepadol P. X., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom A. - X. P., X. č. XXX/XX a to tak, že keď sa Q. L. nachádzala s

poškodeným P. X. na prázdnom mieste medzi budovami na ul. XX. augusta vo N. so súpisným číslom X a X za účelom sexuálneho styku, tak za nimi prišiel U. O., ktorý najskôr slovne zaútočil na P. X., následne ho začal strkať, pričom P. X. spadol na zem, kde U. O. následne začal prehliadať jeho oblečenie a kapsičku, ktorú mal prevesenú cez plece, pričom poškodenému P. X. z pravej ruky stiahol prsteň a náramok zo žltého kovu, z krku mu strhol retiazku zo žltého kovu, z kapsičky mu zobral mobilný telefón zn. Nokia N 1800, po čom následne z miesta činu odišiel, čím spôsobil škodu P. X., nar. XX.XX.XXXX, trv. bytom A. - X. P., X. XXX/XX škodu vo výške 410,- Eur a zranenie, ktoré si nevyžiadalo lekárske ošetrenie, pričom uvedených konaní sa mal U. O. dopustiť napriek tomu, že bol:

- rozsudkom Krajského súdu č. 2T 20/88 zo dňa 30.01.1989, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.03.1989, odsúdený pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, trestný čin vraždy podľa § 219 a trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) k trestu odňatia slobody nepodmienečne na 5 rokov a
- rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. 3T 27/03 zo dňa 28.08.2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.06.2004, odsúdený pre zločin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona (účinného do 31.12.2005) k úhrnnému trestu odňatia slobody nepodmienečne na 6 rokov,

teda už bol za takéto trestné činy, hoci aj v štádiu pokusu, dvakrát potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, pretože nebolo dokázané, že skutky spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku súd poškodených U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., prechodne bytom N., I. sv. Y., U. XX a D. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. - X. P., X. XXX/XX, s ich nárokmi na náhradu škody, odkázal na civilný proces.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd rozsiahlo odôvodnil najmä tým, že s poukazom na vyššie uvedené, t.j. nesúlad výpovedí svedka - poškodeného U. O. ohľadom osoby páchatela, ohľadom utrpených zranení a mechanizmu ich vzniku s poukazom i na závery znaleckého posudku Znaleckej lekárskej organizácii, podľa ktorých a to najmä pri skutku 1) poškodeným uvádzaný priebeh útoku (údery päšťou, kopance) nezodpovedá utrpeným zraneniam a keď sú tu pochybnosti aj ohľadom odcudzenej hotovosti 220,- Eur, pretože poškodený U. O. skutok 1) neoznámil po jeho spáchaní, ale s odstupom času 1 mesiaca a pri zaistení obžalovaného dňa 30.07.2012 nebola u neho nájdená vyššia hotovosť, nesvedčí o tom žiadna listina, či zápis, pričom zo zápisnice o vydaní veci (čl. 163) vyplýva, že obžalovaný vydal finančnú hotovosť vo výške 165,- Eur ale dňa 20.06.2012, t.j. mesiac a pol po skutku 1), kedy mala byť poškodenému odcudzená hotovosť v sume 220,- Eur. Pokiaľ aj existuje výpoveď obžalovaného ešte ako svedka v prípravnom konaní (čl. 145 dňa 20.06.2012), v rámci ktorej sa ku skutkom voči tomuto poškodenému priznal, jedná sa o výpoveď svedka a to pred vznesením obvinenia, preto súd na ňu prihliadať nemohol (vznesené obvinenie pre skutok 1/, 2/ až dňa 09.07.2012). Uvedené sa vzťahovalo aj na zápisnicu o konfrontácii medzi svedkami a to poškodeným U. O. a U. O. (čl. 149 zo dňa 20.06.2012). Pritom súd nemohol opomenúť závery znaleckého dokazovania KEÚ, podľa ktorých na predmetných bankovkách (165,- Eur) neboli zistené žiadne daktyloskopické stopy, či už od poškodeného U. O. alebo obžalovaného. Obžalovaný ponúkol verziu, že nejaké peniaze dostal za zber kovu. Zo správy od zberných surovín Dobronivská cesta Zvolen bolo zistené, že obžalovaný 10.05.2012 (v čase skutku 1) odovzdal mix kovy a dňa 29.06.2012 (pred skutkom 3) odovzdal mosadz (asi 39 kg). Tiež ponúkol verziu, že odcudzil svedkovi P. O. „C.“ čierny ruksak a takýto ruksak bol u neho skutočne aj zaistený pri obmedzení osobnej slobody 30.07.2012. Túto osobu P. O. „C.“ sa súdu nepodarilo vypočuť a tak potvrdiť resp. vyvrátiť verziu uvádzanú obžalovaným.

Ohľadom skutku 2/ na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že rovnako i v tomto prípade existovala len výpoveď poškodeného U. O. a to bez ďalších relevantných dôkazov. Poškodeným popísaný útok nekorešpondoval záverom zadováženého znaleckého posudku ohľadom útoku a existujúcich zranení u poškodeného. Aj tu však bola produkovaná iná možná verzia spáchania skutku a to T. M., o čom vypovedal obžalovaný a tiež o tom, že videl útok na poškodeného touto osobou a ktorú verziu v zmysle utrpených zranení skôr potvrdil aj znalec. Svedkyňa Q. L. vypovedala, že raz bola prítomná pri tom, keď poškodený U. O. tlačil fúrik, ale k žiadnemu konfliktu či už slovnému alebo i fyzickému medzi obžalovaným a poškodeným nedošlo. H. svedok P. X. vypovedal, že nič také nevidel, nepočul. Vypočutí svedkovia zhodne k osobe poškodeného vypovedali, že tento holduje alkoholickým nápojom a mnohokrát vykrikuje, že ho niekto okradol.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom súd nemal jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností za preukázané, že skutok 1/, 2/ spáchal práve obžalovaný, keďže z jeho spáchania je usvedčovaný len poškodeným U. O. a vo vykonanom dokazovaní vystali určité pochybnosti ohľadom spáchania týchto skutkov práve obžalovaným s poukazom na nesúrodosť výpovedí samotného poškodeného U. O. rozvedenú vyššie, závery znaleckého dokazovania a možnosť spáchania tohto skutku aj inak, ako to naznačoval obžalovaný, pričom svedok T. M. v priebehu konania zomrel a nebolo možné preveriť tvrdenia obžalovaného o spáchaní skutku 2) a rovnako nebolo možné preveriť ani verziu ohľadom spáchania skutku 1) P. O. „C.“ a to pre jeho neznámy pobyt. Preto nebolo možné vyvodiť bezpečný a jednoznačný záver o tom, že skutok 1) a 2) spáchal práve obžalovaný.

Z týchto dôvodov okresný súd uviedol záver, že vykonaným dokazovaním ohľadne skutkov 1/ a 2/ neexistoval jednoznačný a presvedčivý priamy dôkaz o vine obžalovaného a aj nepriame dôkazy vyznievali nejednoznačne.

Čo sa týka skutku 3/, okresný súd uviedol, že zo spáchania tohto skutku obžalovaného usvedčuje poškodený P. X.. Obžalovaný jeho spáchanie popieral a naopak upriamil pozornosť na svedka U. O., ktorý mal byť pri skutku prítomný a ktorú skutočnosť potvrdila aj svedkyňa Q. L. a napokon i poškodený. Svedkyňa Q. L. aktuálne už niekoľko rokov nie je vo vzťahu s obžalovaným, z priebehu hlavného pojednávania vyplynulo, že jej vzťah s obžalovaným nie je ideálny, priateľský, skôr naopak, nemala preto na hlavnom pojednávaní dôvod vypovedať v prospech obžalovaného, i napriek tomu zotrvala na tom, že žiadne z odcudzených vecí poškodenému P. X. u obžalovaného po skutku nevidela. Dokazovala len to, že poškodeného obžalovaný strčil a kričal na neho, čo to s ňou robí, že ona má deti a následne odišiel.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal odvolanie okresný prokurátor, ktorý poukazuje na jednotlivé výsluchy svedkov ku skutkom 1/ a 2/ obžaloby, uviedol, okrem iného, že U. O. sa ku obom skutkom ako svedok dňa 26.12.2012 a následne aj pri konfrontácii s poškodeným O. toho istého dňa priznal, až pri následných výsluchoch v postavení obvineného začal popierať spáchanie skutku. Zároveň poukázal aj na svedkyňu Q. L., ktorá v prípravnom konaní tiež potvrdila, že spolu s obvineným raz (nepamätá sa, kedy) stretli poškodeného, ktorý tlačil fúrik, ale ona pri nich dvoch nezostala a odišla preč, zároveň svedok P. X. potvrdil, že poškodený mu hneď po skutku zo dňa 10.06.2012 povedal, že ho okradol a uderil muž, ktorého pozná, avšak neuviedol mu žiadne meno. Ku skutku 3/ opätovne okresný prokurátor poukázal na skutočnosť, že U. O. sa v postavení obvineného v prípravnom konaní ku skutku priznal a svoje konanie oľutoval aj pred súdom pre prípravné konanie, ktorý rozhodoval o návrhu prokurátora na jeho vzatie do väzby, až následne menil svoju výpoveď. Mal za to, že poškodený X. bol v prípravnom konaní vypočutý štyrikrát, vrátane jeho konfrontácie s obvineným U. O., pričom zásadne odpovedal konzistentne a U. O. opoznal ako páchatela skutku. Skutočnosť, že u obžalovaného, po zadržaní po skutku, neboli nájdené odcudzené veci, vysvetľoval sám obžalovaný vo svojom výsluchu v postavení obvineného dňa 31.07.2012, keď uviedol, že veci vopchal do topánky a počas toho, ako prehľadával koše, ich zjavne vytratil. Z týchto dôvodov mal prokurátor za to, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkaznú situáciu, keď mal pochybnosti o vine obžalovaného.

Na verejnom zasadnutí intervenujúci krajský prokurátor sa v plnom rozsahu pridrižoval písomných dôvodov odvolania s tým, že navrhol tomuto odvolaniu vyhovieť.

Naproti tomu obhajkyňa obžalovaného navrhla odvolanie okresného prokurátora zamietnuť.

Obžalovaný U. O. vzhľadom na skutočnosť, že sa na vlastnú žiadosť verejného zasadnutia nezúčastnil a súd rozhodol o konaní v jeho neprítomnosti, svoj názor neuviedol.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ môže podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých

okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici sa prvostupňový súd citovaným ustanovením Trestného poriadku dôsledne riadil. Z ustálenej rozhodovacej praxe vyplýva, že skutočnosť, ak sa odvolateľ nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrážnosti záverov vyslovených v rozsudku, pokiaľ skutkové závery prvostupňového súdu sú založené na vnútornom presvedčení, ktoré bolo získané po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a boli vyvedené na podklade úplne zisteného skutkového stavu veci v kontradiktórnom konaní. Rovnako ani úvahám prvostupňového súdu nemožno vytýkať nedôslednosť alebo vnútorné rozpory.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania namieta výlučne hodnotenie dôkazov a v rámci svojho návrhu nežiada vykonanie ďalších dôkazov. Krajský súd preto konštatuje, že v zmysle základných zásad kontradiktórneho procesu a rovnosti strán, nesmie byť súd pomocníkom obžaloby, ale iba nestranným arbitrom v spore medzi žalobcom a obhajobou, kde práve prokurátor je zaťažený povinnosťou niesť dôkazné bremeno na takej úrovni, aby nevznikali pochybnosti o skutkovom stave. Nie je povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu a ani sa nesmie sám obviňovať, ale práve naopak, zásada prezumpcie neviny vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie v trestnom konaní trestné bremeno, a preto je nevyhnutné, aby jeho vina bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obžalovaný žalovanými skutkami dopustil, je potrebné tieto pochybnosti vykladať v prospech obžalovaného, nie však naopak. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti. Pokiaľ súd dospel v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. k záveru o tom, že vykonanými dôkazmi nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutky uvedené v obžalobe prokurátora spáchal práve obžalovaný, bolo povinnosťou prvostupňového súdu oslobodiť obžalovaného spod obžaloby.

Osobitne pritom krajský súd zdôrazňuje, že na preukázanie viny obžalovaného je potrebný súhrn priamych a nepriamych dôkazov, ktorý musí tvoriť logickú, ničím neprerušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich sa dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, spáchal obžalovaný.

Rovnako ako prvostupňový súd, i krajský súd je toho názoru, že v danom prípade jednotlivé výpovede svedkov, či v postavení poškodených, alebo len svedkov trestnej činnosti, je sama o sebe plná vzájomných rozporov a pochybností. Je zrejmé, že vzhľadom na sociálnu skupinu, do ktorej patria jednak poškodení, ako aj obžalovaný, sa jedná o skupinu, ktorá koná často pod vplyvom závislosti na alkoholických nápojoch, resp. iných omamných látkach a teda aj ich schopnosť zapamätáť, resp. opätovne reprodukovať prežitú okolnosť, je často znížená už v čase vnímania týchto okolností.

Za takéhoto dôkazného stavu, kde ďalšie výpovede len ďalej rozporujú tvrdené okolnosti, museli viesť súd k záveru, že nebolo dokázané, že skutky, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie, spáchal obžalovaný U. O.. Je zrejmé, že rozpory v dejových líniách, ako aj v tvrdených skutočnostiach sú takého rozsahu, ako to vo svojom rozsiahlom odôvodnení rozsudku konštatuje okresný súd a krajský súd preto nemá dôvod o takto zistených skutočnostiach a reťazci hodnotenia dôkazov pochybovať a preto odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné tak, ako je to uvedené výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.